Ærø Kommune
Statene 2
5970 Ærøskøbing

[redacted]

Teknisk Afdeling
Statene 2
5970 Ærøskøbing

post@aeroekommune.dk
+45 6352 5000

Sagsbehandler: F7KJH

09. oktober 2026

Landzonetilladelse til ændring og udvidelse af sø på Voderup 27, 5970 Ærøskøbing, matr.nr. 11b, Voderup By, Tranderup

Ærø Kommune har den 5. august 2026 modtaget en ansøgning fra Life Ring projektgruppen i Svendborg Kommune, til at udvide en eksisterende sø fra ca. 460 m^2 til maksimalt 1.100 m^2 på matr.nr. 11b, Voderup By, Tranderup, se placering på nedenstående kort.

Figur 1 Oversigtskort hvor rød prik angiver det ansøgte. © KDS

Ærø Kommune meddeler hermed i henhold til Planlovens § 35 stk. 1, tilladelse til det ansøgte.

Det ansøgte angår et vandhul beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og kræver derfor også en dispensation fra denne lovgivning. Dette behandles særskilt.

Landzonetilladelsen gives på følgende vilkår:

- Brinkerne skal anlægges med jævnt skrånende bredder mod midten af vandhullet, der ikke må være stejlere end 1:5, dvs. 1 m fald pr. 5 m mod midten, se illustration nedenfor

- Opgravet materiale skal spredes ud mindste 5 meter fra søens bred i et ikke over 50 cm tykt lag, og må ikke placeres på arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.
- Bortskaffelse af eventuelt opgravet affald skal ske i henhold til kommunens affaldsplan.
- Søen må ikke forsynes med til- eller fraløb fra åer, bække, dræn eller åbne render eller tilledes dræn-, tag- eller vejvand.
- Hvis I under gravearbejdet støder på rør skal arbejdet straks afbrydes, og der skal tages kontakt til Ærø kommune.
- Der må ikke etableres øer, opsættes andehuse, tæt hegn, bygninger eller andre kunstige indretninger i eller omkring søen.
- Der må ikke ske udsætning af fugle, fisk eller krebs i søen.
- Der må ikke udlægges foder i eller op til 10 m fra søen.
- For at sikre at søen får sol, må der kun plantes buske eller træer på søens nordside
- Svendborg Museum kontaktes, hvis der under gravearbejdet fremkommer oldsager, knogler, større mængder træ, stenkoncentrationer eller andet der kan have historisk eller arkæologisk interesse.

Fremtidig beskyttelse

Inden for få år (1-3 år) vil der indfinde sig et naturligt dyre- og planteliv i søen. Dette medfører, at søen bliver beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, hvorefter indgreb, der medfører tilstandsændringer i søen er forbudt.

Løbende pleje i form af fjernelse af vedplante-opvækst ved håndkraft, kan foretages uden dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3. Oprensning, udvidelser, større rydninger og anvendelse af maskiner kan kræve, at der opnås dispensation inden arbejdet kan igangsættes. Kommunen er myndighed, og vil i den konkrete sag vurdere, om projektet er naturforbedrende.

Ansøgning og beskrivelse af det ansøgte

Life Ring Projektgruppen i Svendborg Kommune søgte den 2. juli 2026, på dine vegne, om landzonetilladelse til udvidelse og oprensning af sø på matrikel 11b, Voderup By, Tranderup.

Ansøgningen er en del af det Fynske Life Ring projekt. På matrikel 11b Voderup By, Tranderup ønskes der i samarbejde med dig at forbedre søen som levested for klokkefrø, indenfor Natura 2000 området Sydfynske Øhav.

Søen, der ligger på et græsningsareal og er ca. 460 m^2, ønskes udvidet til et areal på maksimalt 1.100 m^2, se figur 2 herunder. Søen får jævnt skrånende bredder, med en hældning ikke stejlere

end 1:5 og med en maksimal dybde på 1,5 meter. En del af bunden i den sydlige del af den eksisterende sø vil desuden blive fjernet for skabe et naturligt bundforløb i den nye sø. Et mindre slamlag i den eksisterende sø vil blive fjernet i forbindelse med arbejdet. Det opgravede materiale vil blive placeret i et ikke over 0,5 meter tykt lag på et areal, der ikke er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Evt. dræn vil blive lagt i faste rør i uændret dimension.

Ansøger har besigtiget søen den 18. november 2025 og fandt følgende planter: blågrå siv, vandpeberrod, strandkogleaks og vejbred-skeblad.

Søen er oprindelig gravet mellem 2002 og 2004. Søens værdi som levested for klokkefrø og andre padder kan forbedres væsentligt ved at skabe et større areal. Overløb i søens nordvestlige hjørne vil desuden blive ændret fra en rist til et U-rør for at undgå, at padder falder i risten og omkommer.

Figur 2 Maksimal udstrækning af den udvidede sø angivet med lyse- blå streg.

Baggrund for tilladelsen
Vandhullet er etableret mellem 2002 og 2004, og omdriften af arealet er ophørt på samme tidspunkt. Matr.nr. 11b, Voderup By, Tranderup har været i omdrift frem til etableringen af vandhullet. Vandstanden i vandhullet fluktuerer over årene, så der nogle år er vandspejl, og andre år ikke ses vandspejl på luftfotos.

Svendborg Kommune har, som led i det forpligtende samarbejde med Ærø Kommune, besigtiget området den 4. september 2026. Ved besigtigelsen var vandhullet næsten udtørret, se figur 3, men domineret af almindelig sumpstrå og andre fine arter tilknyttet søer, såsom vejbred-skeblad, vand-klaseskærm, glanskapslet siv, liden andemad og en art af vandaks.

Figur 3 Vandhullet er næsten udtørret, men med mange fine arter man forbinder med et vandhul.

Figur 4 Hvor kreaturerne har gået i vandhullet ses vandspejl og liden andemad.

Det ses, at kreaturerne går helt ned i vandhullet og græsser, hvilket giver en ujævn bund med fordybninger, hvor der stadig ses vandspejl, se figur 4.

Det øvrige græsningsareal omkring den ansøgte sø på matr.nr. 11b, Voderup By, Tranderup har ikke en plantesammensætning, der lever op til en beskyttelse efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Vurdering af Natura 2000
Natura 2000-områder er et netværk af beskyttede områder i EU. Områderne skal bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene.

Projektet ligger inden for Natura 2000-område nr. 127 Sydfynske Øhav.

Natura 2000-handleplanen for område nr. 127, Sydfynske Øhav (2022-2027), har som målsætning at Øhavet sikres som et levested for klokkefrø. Klokkefrø er én af Natura 2000-områdets udpegningsarter. I handleplanen står restaurering af vandhuller for klokkefrø og stor vandsalamander beskrevet som en af de forventede indsatser.

Projektet udgør en af de indsatser, der er fastlagt med henblik på gennemførelsen af den gældende Natura 2000-handleplan, og er et led i kommunens varetagelse af de forpligtelser, der følger af Natura 2000-planlægningen. Derfor er projektet en nødvendig indsats til opfyldelse af den gældende Natura 2000-handleplan.

Vurdering af Bilag IV-arter
Bilag IV-arter er særligt beskyttede arter i EU, som fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Svendborg Kommune har kendskab til, at der er bilag IV-arter i søen. Det drejer sig om Stor vandsalamander og klokkefrø. Derudover findes der springfrø løvfrø og markfirben i lokalområdet, og der er derfor sat vilkår om, at gravearbejdet foregår udenfor paddernes yngletid.

Stor vandsalamander, Løvfrø og Springfrø yngler i vandhuller af forskellig størrelse. De skal helst være solbeskinnede, med rent vand og uden fisk. Dybe, kolde eller forurenede vandhuller kan dog være sommerlevested, selv om de ikke egner sig som ynglested.

Padderne forlader vandhullerne efter yngletiden, og opholder sig og overvintrer i områdets småskove, levende hegn og sten- og jorddiger.

Klokkefrø lever i lysåbne rene vandhuller, og er udpegningsgrundlag i Natura 2000-område Nr. 118 Søer ved Tårup og Klintholm og nr. 127 Sydfynske Øhav.

Markfirbenet yngler på menneskeskabte levesteder som vejskråninger, jernbaneskråninger og råstofgrave (typisk grusgrave), og mere naturlige levesteder som overdrev, heder, højmoser, strandenge, klitter og kystskrænter. Yngleområderne skal indeholde solvendte skråninger med veldrænende, løse jordtyper og sparsom bevoksning. Derudover benytter markfirben linjeformede terræn-elementer såsom vejrabatter, skovbryn, jernbanetraceer, levende hegn, stengærder o.lign. som spredningskorridorer.

Der foretages ikke ændringer i vejskråninger, jernbaneskråninger, råstofgrave, beskyttede naturtyper eller linjeformede terrænelementer i forbindelse med det ansøgte projekt.

Med de stillede vilkår er det desuden Svendborg Kommunes vurdering at projektet ikke vil medføre forsætlige forstyrrelser af bilag IV-arter, som yngler, udviser yngelpleje, overvintrer eller vandrer. Det vurderes også at projektet ikke vil medføre forsætligt drab af bilag IV-arter.

Beskyttede naturtyper (§ 3)
Det ansøgte er en eksisterende sø beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og er særskilt behandlet efter denne lovgivning.

Fredninger
Projektarealet overlapper ikke med nogen fredninger i området.

Diger
Der er beskyttede sten- og jorddiger mod de nordlige, østlige og vestlige matrikelskel mod matr.nr. 35a, 35c og 18b Voderup By, Tranderup. Man vil med projektet ikke gennembryde eller på anden måde fysisk påvirke de beskyttede sten- og jorddiger i området.

Naboorientering
I henhold til planlovens § 35, stk. 4 og 5 kan der først meddeles tilladelse efter § 35 stk. 1, når der er foretaget høring af naboer, medmindre det ansøgte efter kommunens vurdering, er af underordnet betydning for naboer.

Ansøgningen har ikke været sendt i naboorientering, idet det er vurderet, at det ansøgte er af underordnet betydning for naboerne, og der ikke er en væsentlig eller individuel interesse i sagens afgørelse, jf. planlovens § 35, stk. 5.

Offentliggørelse og udnyttelse af tilladelse
Afgørelsen vil blive offentliggjort på Ærø Kommunes hjemmeside den 9. oktober 2026. Landzonetilladelsen må ikke udnyttes inden klagefristens udløb den 6. november 2026. Du vil straks få besked, hvis der modtages en klage. I tilfælde af klage må tilladelsen ikke udnyttes før sagen er afgjort i Planklagenævnet, medmindre nævnet bestemmer andet. Hvis du ikke har hørt noget en uge efter klagefristens udløb, kan landzonetilladelsen udnyttes.

Forældelse efter fem år
Landzonetilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden fem år efter den er meddelt, jf. planlovens § 56, stk. 2.

Andre tilladelser og dispensationer
Projektet kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, da der er tale om udvidelse af et § 3-beskyttet vandhul.

Det bemærkes, at ejer er ansvarlig i forhold til eventuel strid med servitutter.

Venlig hilsen

Kirsten Johansen
Natur- og planmedarbejder

Bilag – Klagevejledning efter planloven

Kopi sendt til:
- Arne Bruun, Svendborg Kommune, arne.bruun@svendborg.dk

Bilag – Klagevejledning efter planloven
Du kan klage over afgørelsen til Planklagenævnet efter planlovens § 58 stk.1.

Du skal klage digitalt via Klageportalen, som du har adgang til via www.borger.dk eller www.virk.dk eller via Nævnenes Hus' hjemmeside www.naevneneshus.dk. Her ligger der også vejledning til, hvordan du klager.

Du logger på Klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Du kan finde vejledning i brugen af Klageportalen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside.

Når du klager skal du betale et gebyr. Klagen bliver først sendt videre til behandling, når gebyret er betalt.

Planklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Svendborg Kommune, senest samtidig med klagen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Planklagenævnet, der træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Du kan klage over afgørelser, der er truffet ud fra lov om planlægning, jf. lovens § 58. Du skal være klageberettiget for at kunne klage, dvs. have en væsentlig retlig interesse i sagens udfald.

Gebyr
Når du klager som privatperson, skal du betale et gebyr på 900 kr. Dette gælder også for en anmodning om genoptagelse. Virksomheder og organisationer skal betale det dobbelte beløb på i alt 1.800 kr.
Hvis du får helt eller delvist medhold i klagen, får du gebyret tilbagebetalt.
Se vejledningen om gebyrordningen på Nævnenes Hus' hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Hvad kan du klage over?
Du kan kun klage over retlige spørgsmål. Det vil sige, at du for eksempel kan klage over afgørelser, hvis du mener, at kommunen har fejlfortolket loven eller planbestemmelser, eller ikke har overholdt de gældende procedure- og kompetenceregler. I afgørelser om landzonetilladelser er der dog fuld klageret. Det er Planklagenævnet, der vurderer, om den konkrete afgørelse er undergivet klageadgang.

Klagefrist
Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Opsættende virkning af klage
Indgivelse af rettidig klage til Planklagenævnet har som udgangspunkt ikke opsættende virkning.

Følgende rettidige klager har dog opsættende virkning, medmindre Planklagenævnet bestemmer andet:
1. Klage efter planlovens § 58, stk. 1, nr. 1 og nr. 2.
2. Klage efter sommerhuslovens § 10 e, stk. 1.
3. Klage efter kolonihavelovens § 9.

4. Klage efter mastelovens § 8, stk. 1.

Planklagenævnet kan ved rettidig klage efter planlovens § 58, stk. 1, nr. 3 eller mastelovens § 22 beslutte, at en meddelt tilladelse eller godkendelse ikke må udnyttes, og at et påbud ikke skal efterkommes. Hvis et bygge- eller anlægsarbejde er iværksat, kan Planklagenævnet påbyde dette standset.

Domstolsprøvelse
Hvis du ønsker afgørelser efter lov om planlægning prøvet ved domstolene, skal du anlægge sag senest 6 måneder efter, at der er truffet en afgørelse eller afgørelsen er blevet offentliggjort.